

Parshat Miketz Interpreting Dreams

Simon Wolf

At the conclusion of Yosef's interpretation of the dreams of Paroah, he launches into a short advisory monologue. "Therefore, let Paroah find a man of discernment and wisdom, and appoint him over the land of Egypt. And let Paroah appoint administrators over the land, and organize and divide the land of Egypt in the seven years of plenty. Let all the food of these good years that are coming be gathered, and let the grain be amassed under Paroah's authority as food to be stored in the cities. Let that food be a reserve for the land for the seven years of famine which will come upon the land of Egypt, so that the land may not perish in the famine."¹ Why does Yosef proffer this unsolicited advice?

One could suggest that Yosef was trying to capitalize on his sudden salvation after rotting in prison for years. In order to ensure that his moment in the spotlight was not fleeting, he presents a solution in search of an administrator. His hope was of course that Paroah and his advisors would see fit to choose Yosef as the man for the job. The unsolicited advice was paving the way for his ascension to power and attempting to ensure that he did not return to the pit that he had just been "rescued" from because he now was an indispensable part of the solution. From the response of Paroah and his advisors, it seems that the ploy works perfectly. "The plan pleased Paroah and all his courtiers. And Paroah said to his courtiers, 'Is there found such a man in whom there is the spirit of God?' And so Paroah said to Yosef, 'Since God has made all this known to you, there is none so discerning and wise as you. You shall be in charge of my court, and by your command shall all my people be directed; only with respect to the throne shall I be superior to you.'² While this suggestion is compelling, it was a very risky stratagem. Yosef's providing upfront the solution to the difficulty that lay ahead made him completely expendable. He had already

disclosed the critical strategic advice and all that remained was to find a bureaucrat to implement it. It could be that Yosef's predicament compelled him to take such a risky tactic and so he took the long shot and went for broke since he really had no good alternative.

Mitigating against such a perspective is the Ramban's view that one does not offer unsolicited advice to the king when asked to interpret his dreams.³ In addition, it seems that Yosef's interpretation of the dreams and possibly his advice were received favorably by Paroah and his advisors.⁴ Nevertheless, when it comes to the appointment of Yosef, Paroah poses a rhetorical question to his advisors and then answers the question himself without really seeking their counsel.⁵ Most of the commentaries believe that the response of Paroah implies within it the acquiescence of his advisors,⁶ but the simple reading of the text could possibly suggest that Paroah imposed the determination on his courtiers.

In the beginning of the Parsha, Paroah has two dreams. The first dream involves cows and the second dream involves grain. Yosef's interpretation of the dreams addresses the duplication by suggesting, "It is one dream...As for Pharaoh having had the same dream twice, it means that the matter has already been determined by God, and that God will carry it out expeditiously."⁷ From this perspective, there are three main symbols in the dreams, the Ye'or (Nile), the cows and the grain, whereby the cows and grain should be somewhat synonymous. The Ye'or represents the economic sustenance of Egypt since it was their only significant water source. It provided potable water to sustain life in an otherwise arid country and the fate of the Nile determined for Mitzrayim whether there was destined to be cornucopia or famine.⁸ For that same reason, the Ye'or was also worshipped as one of the central deities of Egypt. Therefore, in the dreams, the cows emerge from the Ye'or and the Ye'or is also implicit in the dream about the

¹ ועתה ירא פרעה איש נבון ויחכם וישיתוהו על-ארץ מצרים: ועשה פרעה ויפקד פקדיו על-הארץ וחמשת את-ארץ מצרים בשבע שני השבע: ויקבצו את-כל-אכל השנים הטבות הפאת האלה ויצברו-בָר תחת יד-פרעה אכל בערים ושמרו: והיה האכל לפקדון לארץ לשבע שני הרעב אשר תהיו. בארץ מצרים ולא-תכרת הארץ ברעב: ויטב הדבר בעיני פרעה ובעיני כל-עבדיו: (בראשית מא, לג-לד)

² ויאמר פרעה אל-עבדיו הנמצא כזה איש אשר רוח אלהים בו: ויאמר פרעה אל-יוסף אחרי הודיע אלהים אותך את-כל-זאת אין נכון ויחכם כמוך: אתה תהיה על-ביתי ועל-פיך ישק כל-עמי רק הפסא אגדל ממך: (שם לח-מ)

³ ...ואיננה עצה, כי הליועץ למלך נתנוהו, רק בפתרון החלום אמר כן. (רמב"ן בראשית מא, ד)

⁴ ויטב הדבר בעיני פרעה ובעיני כל-עבדיו: (בראשית מא, לז)

⁵ ויאמר פרעה אל-עבדיו הנמצא כזה איש אשר רוח אלהים בו: ויאמר פרעה אל-יוסף אחרי הודיע אלהים אותך את-כל-זאת אין נכון ויחכם כמוך: אתה תהיה על-ביתי ועל-פיך ישק כל-עמי רק הפסא אגדל ממך: (בראשית מא, לח-מ)

⁶ לדוגמה עיין באבן עזרא בראשית מא, לח-לט: הנמצא כזה בנין נפעל, והוא פועל עבר, כאומר הנמצא בעולם כזה. ויתכן להיות הנו"ן סימן המדברים, הנמצא אחרון כזה, דברי

פרעה אל עבדיו: || וטעם הנמצא כזה - בעבור שהיה עברי והם שנואי נפש המצריים, לא יאכלו מגעם ולא יתחברו עמם, כי טמאים הם אצלם, על כן לא רצה למנותו משנה בלא רשותם, ולכך אמר להם שלא ימצאו מצרי כמוהו כי רוח אלקים בו. ואחרי שהודו, אמר ליוסף אחרי הודיע אלהים אותך את כל זאת, כי מאשר היה הפתרון טוב ונכון בעיני פרעה ובעיני עבדיו היה בעיניהם כאלו כבר בא הכל כמו שפטר להם: ... (רמב"ן שם) || הנמצא כזה - פי' בעבור שהי' עברי והי' שנוי למצרים ולא היו חפצים בו ולא הי' רוצה למנותו משנה בלא רשותם אמר בעל כרחם צריכים למנותו כי לא נמצא כזה במצרים: (בטור שם)

⁷ שבע פרות הטבות שבע שנים הנה ושבע השבלים הטבות שבע שנים הנה חלום אחד הוא...ועל השנות החלום אל-פרעה פעמים: גי'נכון הדבר מעם האלקים וממהר האלקים לעשותו (בראשית מא, כו ולב)

⁸ רמז רמז לו שאין השובע בא למצרים אלא מן היאור, ודכוותה אין הרעב בא אלא מן היאור (בר"ר מקץ פט, ד) || בעבור כי ארץ מצרים תשתה מן היאור, וממנו בא להם השובע והרעב, ראה אותן עולות מן היאור (רמב"ן בראשית מא, ב)

grain since the grains grew proximate to the banks of the Ye'or and were sustained by its waters. As for the cows and grain, the Ibn Ezra sees them as interchangeable symbols of the sustenance in Egypt.⁹ On the other hand, the Ramban suggests that the cows represent the plowing of the fields and the ears of grain represent the harvest.¹⁰ Taken together, the composite picture painted by these symbols leads to Yosef's interpretation of the dreams. The emergence of the beefy cows from the Nile and the hearty grains growing nearby represent a robust agricultural cycle sustained by the Ye'or. Whereas, the scrawny cows emerging from the Ye'or and frail grain growing on its banks indicate a failed agricultural cycle precipitated by a weak flowing Nile. The reduced flow only allows for limited planting (unhealthy cows) and the minimal yield will be "scorched by the east wind" leaving famine in its wake.¹¹

In the dreams, Paroah sees seven scrawny cows emerge from the Ye'or after the first seven robust and grazing cows had emerged. The seven emaciated cows consume the beefy cows, but the appearance of the scrawny cows remains static and unhealthy.¹² Rashi claims that the consumption of the healthy cows represents the destruction of the food supply while the unchanged state of the scrawny cows symbolizes that the famine will be so severe that it will cause the years of plenty to be a distant memory.¹³ The Ramban, on the other hand, sees the consumption of the strong cows by the weak cows as indicating that the plenty of the years of cornucopia would be consumed during the years of famine. That which they ate would only sustain them and not cause them to flourish which is why the weak cows looked no different after they consumed the beefy cows and that the years of plenty would be "forgotten".¹⁴ Therefore, the Ramban sees Yosef's "advice" to store food during the years of plenty not as a personal suggestion by Yosef, but rather as part of the

interpretation of the dream. Rav Hirsch expounds on this notion by explaining that the healthy cows had emerged to find plenty of feed available to them and they subsequently finish all that is available to graze (ותרעינה באחו).¹¹ When the scrawny cows emerge, there is nothing left behind for them to feed upon and they are then compelled to take the unnatural step of consuming the beefier cows out of desperation. He sees this as a warning that during the years of plenty that the Egyptians should not consume everything which will leave them famished during the lean years, but rather they should store the excess in anticipation of the upcoming famine. This helps explain why Yosef "volunteered" the information about preparing during the abundant years since it was not advice, but rather a continuation of the interpretation of the dreams.

All of this assumes that the two dreams, one about the cows and the other referencing the grains, are essentially the same dream. Is it possible that the two dreams are actually very different and they might even predict alternate outcomes to the situation? Obviously, they cannot be completely different since Yosef declares them one, but maybe they are sufficiently discrete as to impart a distinct message even though they point to the same event that will transpire. In order for this to be true, one would have to believe that the cows and grains symbolize disparate objects.

Ancient Egypt was known as the bread-basket of the Mediterranean. Each spring, the overflowing waters of the Nile would deposit rich and fertile silt along its banks. As the excess waters receded they left behind an area that supported planting fields with soil that was extremely productive and high-yielding. The combination of the lush conditions and the abundant waters of the Nile made Egypt an exceptional agriculturally-productive nation. This was especially true with regards to staple products like grain that was used

⁹ וטעמו הפרות והשבילים גם הוא לעד כי הדבר נכון הוא, ובעבור היות שני החלומות בלילה אחד לעד כי ממחר האלקים לעשותו (אבן עזרא שם מא, לב) ועיין עוד ברמב"ן שם וגם עיין ברש"י הירש שם מא, ב: הן פרעה עמד על - יד היאור, שקוע בהרהורי: הוא הגה בו, במשפיע את ברכת הפריון, במעשיר את ארצו בתבואה ועדרים. פרות ושבילים הן מתנות היאור.

¹⁰ והפרות סימן לחרישה, והשבילים סימן לקציר, כמו שאמר (להלן מה ו) אשר אין חריש וקציר (שם) (רמב"ן בראשית מא, ב) \\\ וגם עיין שמות לד, כא בְּחָרִישׁ וּבְקָצִיר תִּשְׁבֹּת \\\ בחריש ובקציר תשבות - על דרך השפוט הזכיר חריש וקציר, שבהם עיקר חיי האדם... (אבן עזרא ורמב"ן שמות לד, כא)

¹¹ ...ראיה כי היאור לא עלה רק מעט ואין חריש, ואשר יזרעו מעט במקומות הלחים יבא קדים רוח ה' וישרוף אותם, כאשר ראה אותם שדופות קדים (רמב"ן בראשית מא, ב) \\\ נוסף על כך: בשעה שהפרות הטובות עלו מן היאור, הן מצאו מרעה והלכו שמה לרעות. אך בשעה שהפרות הרעות עלו מן היאור, כבר עמדו הפרות הטובות על שפת היאור, שכן כבר כילו את כל המרעה. הפרות הרעות לא היו חיות טרף מטבען, הן לא היו אוכלות את הטובות מחמת רעב אילו הללו עוד הותירו דבר. כך ניתנת כאן אזהרה ברורה שלא לללות את הכל. נמצא כל הפתרון כלול כבר בחלום... (רש"י הירש בראשית מא, ב)

¹² והנה מן היאור עלת שבע פרות בריאות בשר ויפת תאר ותרגינה באחו: והנה שבע פרות אחרות עלות אחריון דלות ורעות תאר מאד ונקות בשר לא ראייתיה כנהנה בכל - www.swdaf.com

אָרְץ מִצְרַיִם לָרֶעַ: וְתֹאכְלֶנָּה הַפְּרוֹת וְהַרְקוֹת וְהַרְעוֹת אֶת שְׁבַע הַפְּרוֹת הַרְאִשׁוֹת הַבְּרִיאִת: וְתִבְאֵנָה אֶל־קִרְבָּנָה וְלֹא נֹדַע כִּי־בָאוּ אֶל־קִרְבָּנָה וּמְרִיאֵיהֶן רַע כְּאִשֶּׁר בַּתְּחִלָּה וְאִקְוֶי: (בראשית מח, יח-כא)

¹³ ותאכלנה - סימן שתהא כל שמחת השובע נשכחת בימי הרעב: (רש"י בראשית מא, ד) \\\ ונשכח כל השבע - הוא פתרון הבליעה: (רש"י בראשית מא, ל) \\\ ולא יודע השבע - הוא פתרון (פסוק כא) ולא נודע כי באו אל קרבנה (רש"י בראשית מא, לא) \\\ ועיין ברא"ם ובמהר"ל על רש"י שם: ...והרב ז"ל סובר שמה שהראו לו בחלום שאכלו הפרות הרעות את הטוב' איננו בבחינת הויית הנזון רק בבחינת השחחת המזון והעלמתו וראיתו מחלום השבילים שהראו לו שבלעו השבילי' הדקו' את השבילים הטוב' שאין מזה תועל' לבולע רק שהבלוע נשחת ונעלם מעיני כל חי ולכן גבי ונשכח כל השבע פי' הוא פתרון הבליע' ולא פתרון האכילה...

¹⁴ ותאכלנה - זה ענין הפתרון כי בשבע שני הרעב אכלו תבואת שני השבע. (רד"ק בראשית מא, ד) \\\ על דעתי הוא סימן שיאכלו שני הרעב את שנות השבע, ומזה למד יוסף לאמר לפרעה ויקבצו את כל אוכל השנים הטובות, והיה האוכל לפקדון לארץ לשבע שני הרעב, כי ראה שהפרות והשבילים הטובות תבואנה אל קרב הרעות. ואיננה עצה, כי הליוע' מלך נתנוהו, רק בפתרון החלום אמר כן. ונשכח כל השבע, ולא יודע השבע, פתרון ולא נודע כי באו אל קרבנה ומראיהן רע, כי ראה שלא היו באכילתו בריאות טובות, רק היו להן למחיה, אילו לא אכלו אותן היו מתות בכחשיהן. ולא כדברי רש"י שאמר ונשכח כל השבע, הוא פתרון הבליעה (רמב"ן שם מא, ד)

to produce bread and provide feed for animals.¹⁵ One could term the grains and the Nile as the indigenous natural resources that Egypt is blessed with.

In addition, Egypt was also a superpower for most of the period covered by Tanach. This was not only due to their natural endowments, but also to their technological advances. The Rashbam and the Chizkuni both mention this with regards to the chariots sent by Yosef in next week's Parsha to bring Yaakov down to Mitzrayim.¹⁶ The Agalot (עגלות) were proprietary technology of Egypt that was not allowed to leave Mitzrayim without the expressed consent of Paroah. Later on, the Torah prescribes that the king "should not take the people back to Mitzrayim" in order to secure the horses that Egypt was renowned for.¹⁷ The Mishna in Bechorot mentions that Doctor Todos testified that no cow or pig was allowed to leave Egypt before its uterus was removed.¹⁸ It was their form of patent protection since it prevented reproducing the unique breeds that Egypt had successfully cultivated. In that sense, the cows represented the technological power and advancement of Egypt.

Viewing Paroah's dreams through this prism yields that the message God was imparting to Paroah through Yosef's interpretation was that neither Egypt's natural resources nor their technological advances were going to successfully help them to avert the impending famine. God was conveying a simple message that all their resources and supposed man-made advancements were futile in the face of God's will (this might sound eerily similar to the current pandemic).

Once we have established the possibility that the cows and grains represent two different aspects of Egyptian power, advancement and success, maybe they also point to two different plausible outcomes. It is interesting to note that while both dreams have the weaker consuming the stronger, only one of them describes the aftermath of that consumption. Paroah's dream about the grains explains, "In my other dream, I saw seven ears of grain, full and healthy, growing on a single stalk; but right behind them sprouted seven ears,

shriveled, thin, and scorched by the east wind. And the thin ears swallowed the seven healthy ears..." On the other hand in Paroah's dream about the cows it states, "And the seven lean and ugly cows ate up the first seven cows, the sturdy ones; **but when they had consumed them, one could not tell that they had consumed them, for they looked just as bad as before.**"

Building upon the Rav Hirsch and the Ramban mentioned above, maybe the two dreams offer two different outcomes. As Rav Hirsch suggested, the scrawny cows were unnaturally compelled to feed upon the healthier cows because the beefier cows had left nothing for the weaker cows to graze upon. He saw this as an exhortation to do something different, but it does this by painting a dire scenario. In that sense, one possible outcome is that Egypt does nothing and enjoys the years of plenty without any eye towards the future famine. If that happens, the years of abundance will not be felt in the years of deprivation and the scrawny cows will not "show" anything of the healthier cows they consumed. Another option is to heed the "call" of the grains. As the Ramban noted, the consumption of the healthy grains by the weaker grains was interpreted by Yosef to mean that during the years of deprivation they would survive on the excesses of the earlier years. This outcome requires considering the future and storing grain in anticipation of the upcoming famine. While it would not see the weaker grains flourish, it would still allow them to be sustained, unlike the weaker cows whose consumption left them looking "just as bad as before" because they garnered no benefit from the healthier cows.

Combining the suggestion that the cows and grains represent both different aspects of the Egyptian economy and power as well as different avenues that the Egyptians could take in anticipation of the famine, the conclusion would be that Egyptian prowess and technology would be rendered futile and was not going to bring the needed salvation in the face of God's will. It would require a low-tech solution, of foregoing and skimping during the years of plenty, delayed gratification, in order to stash away for the lean

¹⁵ אפשר שזה גם מסביר את האיסור חמץ שנובע מיציאת מצרים שדאי להקדיש אליה שיעור אחר בעתיד ואכמ"ל

¹⁶ ואתה צויתיה - עתה אני מצוה אותך לקחת עגלות ובהמות למשוך. כי לא היה אדם יכול להוציא מן המלכות עגלה כי אם על פי פרעה. ודוגמא זו בתלמוד אין פרה וחזירה יוצאה ממצרים אלא אם כן נטלה האם שלה: (רשב"ם בראשית מה"ט) || את כל דברי יוסף - שאר דברים שדיבר אליהם הכתובים למעלה שבכנה על צואריהם והכירו בודאי שהוא אחיהם. וגם ראה את העגלות אשר שלח יוסף על פי פרעה, ותחי רוח יעקב, כי שמר את הדבר שסוף יוסף להיות מושל [והעגלות הללו] אינן יוצאות ממצרים כי אם על פי מושל, כמו שפירשתי למעלה: (רשב"ם בראשית מה"כ) || ו"מ שבאותן עגלות ששלח היו בהן עגלות למשוך אותם ובכך היה ס'י שהלשון נופל על הלשון כמו ששינוי www.swdaf.com

עגלה המושכת בקרון פסולה לעגלה ערופה, והוכחה יש בדבר דכתיב אשר שלח שלח שלח על פי פרעה וכי צריך היה יוסף שהיה שליט ליטול רשות לשלוח עגלות לאביו אלא מהעגלות היה צריך ליטול רשות שאין פרה וחזירה יוצאה משם אלא אם כן נטלה האם שלה בשביל שלא תלד ועגלות אלו שלח יוסף שלמות על פי פרעה. (חזקוני בראשית מה"כ)

¹⁷ רָקַן לֹא-יִרְבֶּה-לּוֹ סוּסִים וְלֹא-יֵשִׁיב אֶת-הָעַם מִצְרָיִם לְמַעַן הַרְבֹּת סוּס וְיִקְוֶן אִמֶּר לָאִם

¹⁸ לא תספון לשוב בדרך הזה עוד: (דברים יז, טז) ואמר תודוס הרופא: אין פרה וחזירה יוצאה מאלכסנדריא של מצרים שאין חותכין האם שלה בשביל שלא תלד (בכורות כח):

years and to successfully survive the impending famine.

This brings us to why Paroah possibly chose Yosef as the man to administer the plan and even perhaps without consulting with his advisors. Paroah saw the job as being one that would be extremely unpopular with the common folk.¹⁹ In the years of plenty, the administrator would have to levy taxes on the people in order to create the reserves that would allow them to survive the famine.²⁰ And as is made clear in next week's Parsha, during the years of famine, the person would have the unpleasant job of collecting all the payments from the people in exchange for the release of the food from the reserves. Paroah stood to be significantly enriched by this plan, but at a cost of being extremely unpopular with the masses.²¹ The program might be so despised as to lead to an insurrection. Paroah's solution to this problem is to engage an outsider to do the

"dirty" work. Yosef, despite all his successes, was still known as an Ivri (עברי), a class of people who were despised by the Egyptians. Later in the Parsha when the brothers dine with Yosef, the Torah states that the brothers ate alone, Yosef ate alone and the Egyptians ate alone "for the Egyptians could not dine with the Ivrim, since that would be abhorrent to the Egyptians."²² Yosef was the viceroy of Egypt, yet he still could not dine with the Egyptians nor could he eat with his brothers. He was a complete outsider who was perfect for the job at hand. Paroah envisioned Yosef enriching him and then using him as the scapegoat when it came to the discontented masses. It did not necessarily play out that way exactly. Paroah is enriched by Yosef, but the enmity of the people is only turned against Yosef and his family in later generations.

Shabbat Shalom and Chanuka Sameach

¹⁹ וַתִּרְעַב כָּל-אֶרֶץ מִצְרָיִם וַיֵּצֵעַק הָעָם אֶל-פַּרְעֹה לֵאמֹר פַּרְעֹה לְכָל-מִצְרָיִם לֵכֵן אֵל-יֹסֵף אֲשֶׁר-יֵאמֵר לָכֵם תַּעֲשׂוּ: (בראשית מא, נה)

²⁰ וַתַּעַשׂ הָאָרֶץ בְּשִׁבְעַת שָׁנֵי הַשָּׁבַע לְקַמְצִים: וַיִּקְבְּץ אֶת-כָּל-אֲכָלוֹ שְׁנַיִם אֲשֶׁר הָיָה בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם וַיִּתֵּן-אֶכָל בְּעֵרִים אֲכָל שְׂדֵה-הָעִיר אֲשֶׁר סָבִיבָתֶיהָ נָתַן בְּתוֹכָהּ: וַיִּצְבֹּר יוֹסֵף גֶּר כְּחֹל הַיָּם הַרְבֵּה מְאֹד עַד כִּי-חָדַל לְסַפֵּר כִּי-אֵין מִסְפָּר: (שם, מז-מט)

²¹ בראשית מז, יג-כו

²² וַיִּשְׂמְנוּ לוֹ לְבָדוֹ וְלָהֶם לְבָדָם וְלַמִּצְרָיִם הָאֲכָלִים אֲתוֹ לְבָדָם כִּי לֹא יוֹכְלוּן הַמִּצְרָיִם לְאָכֵל אֶת-הָעֵבְרִים לָחֶם כִּי-תוֹעֵבָה הוּא לְמִצְרָיִם: (בראשית מג, לב) \\\ וַיִּשְׂמְנוּ לוֹ לְבָדוֹ. שְׂלֵא יִרְגִישׁוּ אַחִיו שֶׁהוּא עֵבְרִי: כִּי לֹא יוֹכְלוּן הַמִּצְרָיִם. לְפִיכֵךְ לֹא אָכַל הוּא עִם אַחִיו וְלֹא הוּא

ולא אחיו עם המצרים: (ספורנו שם) \\\ וַיִּשְׂמְנוּ לוֹ לְבָדוֹ – בְּקִעְרָה כְּדִי שְׂלֵא יִכִּירוּ בּוֹ שֶׁהוּא יְהוּדִי: וְלָהֶם לְבָדָם – מִפְּנֵי שֶׁהֵם יְהוּדִים: וְלַמִּצְרָיִם הָאֲכָלִים אֲתוֹ – שֶׁהֵן מִשְׂרָתֵינוּ: (שְׂכַל טוֹב שֶׁם) \\\ וַיִּשְׂמְנוּ לוֹ לְבָדוֹ וְלָהֶם לְבָדָם – מִפְּנֵי גְדוּלְתוֹ. כִּי אֵין דֶּרֶךְ לְאָכֹל עַל שׁוֹלְחַן הַמֶּלֶךְ רַק גְּדוּלֵיו וּמִיּוֹדְעֵיו. וְלָהֶם לְבָדָם – לְאֲחִיו, וְלַמִּצְרָיִם לְבָדָם (ר"י בְּכוֹר שׁוֹר שֶׁם) \\\ לוֹ לְבָדוֹ – לֹא מִשׁוּם "כִּי תוֹעֵבָה הִיא לְמִצְרָיִם" לֹא אָכַל עִם הַמִּצְרָיִם, שֶׁהָרִי נִגְוָה בּוֹ בְּכַבּוּד וּבְמוֹרָא מֶלֶךְ, וְאֵיךְ יִתְעַבּוּ לְאָכֹל עִמּוֹ חֵס וְשְׁלוֹם. אֲלֵא כִךְ דֶּרֶךְ הַמֶּלֶךְ שְׂלֵא לְאָכֹל עִם עֲבָדָיו, מִשְׁנֵי טַעֲמִים, שְׂלֵא יִתְגַּנֵּה בְּעִינֵיהֶם, וְשְׂלֵא יִהְיוּ צְרִיכִים לְשׁוּם סְכִין בְּלוֹעִיהֶם כִּי יִלְחַמוּ עִמּוֹ. אֲבָל מֵה שְׂלֵא הִסְבּוּ הָאֲחִים עִם הַמִּצְרָיִם הוּא מִשׁוּם "כִּי לֹא יוֹכְלוּן" וְגו'.